

תעסוקה ושכר (על פי דיווחי המעסיקים למוסד לביטוח לאומי ומקורות מינהליים אחרים)

החל מינואר 2012 ענפי הכלכלה בלוחות הירחון מסווגים לפי הסיווג האחד של ענפי הכלכלה, 2011.

האוכלוסייה הנחקרת כוללת את כל משרות השכיר במשק הישראלי המדווחות למוסד לביטוח לאומי על גבי טופס 102 (למשרות שכיר של עובדים ישראלים) ו-612 (למשרות שכיר של עובדים מחו"ל) כמו כן, נכללות משרות שכיר של חברי קואופרטיבים, עובדים אזרחיים של מערכת הביטחון ועובדים מהרשות הפלסטינית. האוכלוסייה אינה כוללת משרות שכיר של חברי קיבוצים העובדים במשקיהם או במפעלים שבבעלות משקיהם, מעסיקים שאינם שכירים העובדים במפעליהם, תלמידים בבתי ספר מקצועיים וחקלאיים, חניכים במוסדות להכשרה מקצועית ועוזרי בית.

הנתונים על משרות השכיר של עובדים מהרשות הפלסטינית מתקבלים מרשות האוכלוסין וההגירה וכן מהמוסד לביטוח לאומי.

הנתונים של משרות השכיר של עובדי מדינה ועובדי רשויות מקומיות מתקבלים מעיבוד קובצי השכר המתקבלים ממל"מ מערכות בע"מ ומהחברה לאוטומציה במינהל השלטון המקומי בע"מ ועוד.

אומדנים ראשוניים של משרות השכיר והשכר הממוצע למשרת שכיר מתפרסמים כחודשיים לאחר תום החודש שבעבורו שולם השכר.

החל מינואר 2012, הנתונים על מדדי תעסוקה ושכר מבוססים על מדגם חדש, והבסיס החדש הוא 2011. מדגם משרות השכיר של עובדים ישראלים כולל כ-21,600 מפעלים פעילים, ומכסה כ-60% מסך כל משרות השכיר. מדגם משרות השכיר של עובדים מחו"ל כולל כ-4,300 מפעלים פעילים, ומכסה כ-72% מסך כל משרות השכיר.

משרות שכיר: מספר המשרות של עובדים (קבועים וארעיים) שעבדו באותו חודש לפחות יום אחד (או נעדרו זמנית בתשלום עקב מחלה, חופשה, מילואים וכו'), המופיעות בגיליונות התשלומים של מפעלים או של מוסדות. משרות המופיעות בגיליונות התשלומים של יותר ממפעל או ממוסד אחד באותו חודש, נספרות כמספר הפעמים שהן מופיעות, כך שלמעשה הנתונים מתייחסים למספר המשרות שבעבורן שולם שכר באותו חודש, ללא התייחסות להיקף המשרה של העובד.

משרות שכיר של עובדים זרים: מספר המשרות של עובדים מחוץ לארץ וכן משרות של עובדים מהרשות הפלסטינית.

משרות שכיר של עובדים מחו"ל: מספר המשרות של עובדים מחוץ לארץ (קבועים וארעיים) המדווחות בטופס 612 של המוסד לביטוח לאומי. הנתונים כוללים גם משרות של עובדים מהרשות הפלסטינית שעליהן מדווחים על גבי טופס 612 המעסיקים השייכים לסניף מזרח ירושלים של המוסד

לביטוח לאומי. הנתונים אינם כוללים משרות של מטפלים/ות המועסקים במשק הבית ומדווחים על ידי מעסיקיהם כעוזרים/ות בית. המוסד לביטוח לאומי אינו בודק את מעמד העובדים מבחינת החוק.

משרות שכיר של עובדים מהרשות הפלסטינית: הדיווחים ללשכה המרכזית לסטטיסטיקה מתקבלים מרשות האוכלוסין וההגירה. החל בשנת 2008, בנוסף לדיווחים אלו מתקבלים מהמוסד לביטוח לאומי דיווחים על משרות שכיר של עובדים מהרשות הפלסטינית המועסקים ביישובים ישראליים באזור יהודה והשומרון.

שכר ברוטו במחירים שוטפים: תגמול בכסף או בעין המשולם על ידי המעסיק לשכיר בעבור עבודתו בתקופת הדיווח, כולל בעבור זמן שלא עבד, כגון חופשה שנתית והיעדרויות וחופשות אחרות בתשלום.

כולל:

תגמול בכסף: תשלומים כגון שכר יסוד, תוספות יוקר, תוספות ותק, מקדמות, תשלומים בעבור שעות נוספות, פרמיות, תגמולים, מענקים ותוספות למיניהן (שוטפים או חד-פעמיים) כמו כוננויות, תורנויות, "חודש 13", קצובת נסיעה, גמול השכלה, גמול השתלמות, תשלומים בעבור החזקת רכב, דמי הבראה.

תגמול בעין: תשלומים כגון זקיפות הטבה לרכב, לטלפון סלולארי, שי לחגים, לימודים, השתלמויות ונסיעות לחו"ל.

אינו כולל:

הפרשות סוציאליות המשולמות על ידי המעסיק כגון הפרשות לקרנות פנסיה, לקופות גמל, לקרנות השתלמות, לביטוח לאומי ולביטוח בריאות. השכר גם אינו כולל תשלומי פיצויי פיטורים.

שכר ברוטו במחירים קבועים: שכר ברוטו במחירים שוטפים בניכוי מדד המחירים לצרכן של כל חודש.

שכר חודשי ממוצע למשרת שכיר במחירים שוטפים: השכר ברוטו לחודש במחירים שוטפים מחולק במספר משרות השכיר באותו חודש. מהגדרת משרות שכיר נובע, כי השכר החודשי הממוצע למשרת שכיר נמוך מן השכר החודשי הממוצע לשכיר.

שכר חודשי ממוצע למשרת שכיר במחירים קבועים: השכר ברוטו לחודש במחירים קבועים מחולק במספר משרות השכיר באותו חודש.

חישוב מדדים: החל מינואר 2012 הנתונים על משרות שכיר ושכר ממוצע למשרת שכיר מתקבלים ממדגם חדש של מעסיקים והבסיס של המדגם החדש הוא $2011=100.0$. מדדי משרות שכיר ושכר ממוצע מחושבים על בסיס זה.

לדוגמא חישוב מדד משרות שכיר (עובדים ישראלים) לחודש דצמבר 2019: מספר משרות השכיר בחודש דצמבר 2019 (3,779.5 אלף) לחלק למספר משרות השכיר הממוצע בשנת 2011 (3,040.4) והכפלתו ב-100 (124.3).

מדד סך השכר במחירים שוטפים וקבועים מחושב גם בצורה דומה.

מדד שכר ממוצע למשרת שכיר במחירים שוטפים וקבועים מתקבל על-ידי חלוקת מדד סך שכר במדד משרות השכיר. **השוואה לתקופות קודמות יש לעשות באמצעות קישור מדדים.**

קישור מדדים: על מנת להשוות את נתוני 2012 עם נתונים משנים קודמות יש לקשר את המדדים ולהביאם לתקופת בסיס אחידה. הקישור נעשה באמצעות מקדמי קשר בין המדגמים השונים.

לוחות רב שנתיים בהם נמצאים מקדמי קשר עבור המדדים השונים ניתן למצוא בפרק 4 בירחון תעסוקה ושכר המתפרסם באתר האינטרנט של השלכה המרכזית לסטטיסטיקה.

תעסוקה ושכר של עובדי מדינה: הנתונים של עובדי המדינה מתקבלים מעיבוד קובצי השכר המתקבלים מידי חודש ממל"מ מערכות בע"מ.

הנתונים מוצגים על-פי חלוקה לשתי קבוצות של עובדים:

1. **עובדי מדינה בפיקוח נציבות שירות המדינה** (לא כולל משרד הביטחון ועובדי הוראה במשרד החינוך).
 2. **עובדי מדינה שאינם בפיקוח נציבות שירות המדינה**, אלא בפיקוח גופים ממשלתיים אחרים (שרי ממשלה, לשכת נשיא המדינה, עובדי הכנסת וחברי הכנסת, משרד מבקר המדינה, שירות התעסוקה, המוסד לביטוח לאומי ורשות ניירות ערך).
- הנתונים כוללים הן את העובדים הקבועים והן את העובדים הארעיים ומוצגים בלוחות על-פי המשתנים הבאים: משרות שכיר, יחידות עבודה, שכר ברוטו במחירים שוטפים וקבועים ושכר נטו במחירים שוטפים (השכר ברוטו לחודש, פחות הניכויים משכר העובד למוסד לביטוח לאומי ולמס הכנסה).

תעסוקה ושכר של רשויות מקומיות: הנתונים של עובדי רשויות מקומיות מתקבלים מעיבוד קובצי השכר המתקבלים ממל"מ, מהחברה לאוטומציה ועוד. הנתונים מוצגים על-פי חלוקה לשתי קבוצות של עובדים:

1. כלל עובדי הרשויות המקומיות

2. כלל עובדי העיריות

הנתונים מוצגים על-פי המשתנים הבאים: משרות שכיר, שכר ממוצע למשרת שכיר במחירים שוטפים וקבועים, יחידות עבודה ושכר נטו (השכר ברוטו לחודש, פחות הניכויים משכר העובד למוסד לביטוח לאומי ולמס הכנסה) במחירים שוטפים וקבועים.

תעסוקה ושכר לפי מגזרים: סטטיסטיקה של תעסוקה ושכר לפי מגזרים מתבססת על מדגם מדדי תעסוקה ושכר. כל יחידת חקירה במדגם סווגה למגזר המתאים בהתאם ל SNA 2008. קיימים חמישה מגזרי על המייצגים את המשק כולו.

1. **חברות לא-פיננסיות:** חברות שפעילותן העיקרית היא ייצור סחורות או שירותים לא פיננסיים הנסחרים במחירי שוק. החברות העסקיות הלא פיננסיות כוללות חברות ציבוריות, חברות פרטיות וחברות בשליטה זרה.

2. **חברות פיננסיות:** חברות העוסקות במתן תיווך פיננסי ליחידות מוסדיות אחרות. החברות הפיננסיות כוללות את הבנק המרכזי, מוסדות המקבלים פיקדונות חוץ מהבנק המרכזי, קרנות כספיות, קרנות לא כספיות, מתווכים פיננסיים אחרים למעט חברות ביטוח וקרנות פנסיה. מוסדות עזר פיננסי, מוסדות פיננסיים שובים ומלווי כסף, חברות ביטוח וקרנות פנסיה.

3. **מגזר ממשלתי:** כלל היחידות המוסדיות, אשר נוסף על אחריותן המדינית ותפקידן בתחום הרגולציה הכלכלית, מייצרות בעיקר שירותים (ייתכן שגם סחורות) שאינם מיועדים לשוק, לצריכה אינדיווידואלית וקולקטיבית ולחלוקה מחדש של הכנסות והון. המגזר הממשלתי בישראל כולל את היחידות האלה: משרדי הממשלה, המוסד לביטוח לאומי, הרשויות המקומיות, המוסדות הלאומיים וכן מוסדות ללא כוונת רווח שהגופים הנ"ל מממנים את עיקר הוצאותיהם.

4. **מלכ"רים המשרתים משקי בית:** מוסדות ללא כוונת רווח העוסקים בנושאים חברתיים שעיקר המימון שלהם או השליטה בהם אינה ממשלתית. לדוגמה: אגודות מקצועיות, מפלגות, בתי כנסת, אגודות מסחר שונות, מועדוני תרבות וספורט, אגודות פילנתרופיות

5. **משקי בית:** פרטים או קבוצות של פרטים המתגוררים ביחידת דיור אחת וצורכים מוצרים משותפים (בעיקר מזון ודיור) ממקורות הכנסה ורכוש משותפים. חברות לא מאוגדות שבהן לא ניתן להפריד בין החשבונות של החברה לחשבון של משק הבית, יכללו גם הן במגזר משקי הבית.